

Innst. O. nr. 76

(2000-2001)

Innstilling frå finanskomiteen om lov om endring i lov 26 .mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) (forhøyelse av avskrivningssats for landbruket)

Ot.prp. nr. 50 (2000-2001)

Til Odelstinget

1. SAMANDRAG

1.1 Innledning og bakgrunn

Skatteloven § 14-40 flg. inneholder regler for skattemessig saldoavskrivning av driftsmidler. Departementet foreslår å endre avskrivningssatsen for bygg og anlegg i landbruket fra 2 til 4 pst. fra og med inntektsåret 2000.

Endringen vil være første fase i en nærmere gjennomgang av avskrivningssatsene. Ved innføringen av skattereformen i 1992 ble det lagt til grunn at avskrivningssatsene på driftsmidler i prinsippet skal gjenspeile reelt økonomisk verdifall. Etter departementets vurdering skal dette fortsatt være det bærende prinsipp for fastsettelse av avskrivningssatsene. Satsene er etter 1992 blitt endret flere ganger. Departementet har satt i gang en generell vurdering av det økonomiske verdifallet på ulike driftsmidler med sikte på å vurdere om enkelte avskrivningssatser bør justeres.

Driftsmidlene er inndelt i saldogrupper fra a til h, jf. skatteloven § 14-41. Saldogruppe g omfatter bygg og anlegg mv. og saldogruppe h omfatter forretningsbygg. I skatteloven § 14-43 første ledd er det fastsatt avskrivningssatser for de ulike saldogrupper. I § 14-43 annet ledd er det gitt bestemmelser om forhøyet avskrivningssats for særskilte driftsmidler.

Satsen for saldogruppe g ble endret fra 5 til 4 pst. og for saldogruppe h fra 2 til 1 pst. i forbindelse med budsjettforliket mellom regjeringen Bondevik og Arbeiderpartiet høsten 1999, jf. Besl. O. nr. 26 (1999-2000).

I forbindelse med budsjettforliket mellom regjeringen Stoltenberg og sentrumspartiene høsten 2000 vedtok Stortinget ytterligere reduksjon av satsene. Satsen for saldogruppe g ble endret til 2 pst. og satsen for saldogruppe h ble endret til 0 pst., jf. Besl. O. nr. 29 (2000-2001).

Endringene ble gjort med virkning fra og med inntektsåret 2000.

1.2 Departementets forslag

Departementet foreslår å endre avskrivningssatsen for driftsmidler i saldogruppe g i landbruket til 4 pst.

Departementet finner det mest hensiktsmessig å gjennomføre endringen med et tillegg til skatteloven § 14-43 annet ledd i en ny bokstav c. Bygg og anlegg i landbruket vil fortsatt være i saldogruppe g, men kan avskrives etter en høyere avskrivningssats enn den som gjelder etter § 14-43 første ledd.

Departementet foreslår videre å avgrense den nye bokstav c til å omfatte samme gruppe skattytere som skal levere årsoppgave for beregning av merverdiavgift, jf. lov om merverdiavgift § 31 og forskrift 5. oktober 1970 nr. 2 om levering av årsoppgave. Dette gjelder næringsdrivende i jordbruk, husdyrhold, hagebruk, gartneri og skogbruk som produserer og omsetter egne produkter. Forskriften har nærmere regler om hvilke næringer som omfattes. Ved å bygge på disse reglene vil en få en relativt klar avgrensning av reglene.

Bortforpaktere som ikke produserer og omsetter egne produkter, vil ikke omfattes av den nevnte avgrensning. Det er imidlertid ingen grunn til å skille mellom næringsdrivende som produserer og omsetter egne produkter og bortforpaktere av landbrukseiendom. Verdifallet på bygg og anlegg vil være det samme for begge grupper skattytere. Departementet har derfor ved avgrensningen i lovteksten også tatt med skattytere som har rett til å la seg frivillig registrere i avgiftsmanntallet ved bortforpakting av landbrukseiendom, jf. forskrift 22. august 1973 nr. 3. Det er uten betydning om de har benyttet seg av retten eller ikke.

Det er bare driftsmidler i saldogruppe g som brukes i de nevnte næringer som vil omfattes av den foreslåtte bokstav c. Driftsmidler skattyter bruker i annen næring skal avskrives etter de ordinære satser. Unntak

gjelder for bygg og anlegg som skattyter har i binæring til landbruket, hvor inntekten i binæringen ikke overstiger kr 30 000.

Departementet foreslår å innarbeide en henvisning til lov om merverdiavgift §31 i lovteksten og til forskrift om frivillig registrering av bortforpaktere av landbrukseiendom.

Bygg i landbruket som anses å ha en brukstid på ikke over 20 år, skal fremdeles avskrives med en maksimal sats på 6 pst., jf. § 14-43 annet ledd bokstav b. Det foreslås derfor ingen endring i denne bestemmelse.

1.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Skattytere som omfattes av forslaget, har fått anledning til å bruke en avskrivningssats på 4 pst. i sine selvangivelser for inntektsåret 2000. Skattytere som har brukt den gjeldende sats på 2 pst. og som ønsker å avskrive med 4 pst., må sende inn nye oppgaver med krav om retting innen en frist som fastsettes av Skattedirektoratet. Likningskontoret vil deretter legge de nye oppgavene til grunn for ligningen. Departementet antar at en endring av satsen på dette tidspunktet ikke medfører vesentlig merarbeid for noen av partene.

Reverseringen av avskrivningssatsen for driftsbygninger i landbruket vil gi et provenyutap i størrelsesorden 90 mill. kroner bokført. Inndekning av dette vil bli vurdert i Revidert nasjonalbudsjett 2001.

2. MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, leiaren Dag Terje Andersen, Erik Dalheim, Grethe G. Fossum, Britt Hildeng, Ottar Kaldhol, Torstein Rudihagen og Signe Øye, frå Kristeleg Folkeparti, Valgerd Svarstad Haugland, Lars Gunnar Lie og Ingebrigt S. Sørfonn, frå Høgre, Børge Brende, Per-Kristian Foss og Kjellaug Nakkim, frå Framstegspartiet, Siv Jensen, Per Erik Monsen og Kenneth Svendsen, frå Senterpartiet, Odd Roger Enoksen, frå Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupe dal, frå Venstre, Terje Johansen, og representanten Steinar Bastesen, viser til Ot.prp. nr. 50 (2000-2001) der det vert gjort framlegg om å endre avskrivningssatsen for bygg og anlegg i landbruket frå 2 til 4 pst. frå og med inntektsåret 2000.

Komiteen meiner at prinsippet som vart lagt til grunn ved skattereforma i 1992; der ein slo fast at avskrivningssatsane på driftsmiddel skulle avspegle reelt økonomisk verdifall, - er viktig å vidareføre.

Komiteen syner elles til Innst. S. nr. 210 (2000-2001) (jf. Dokument nr. 8:54 (2000-2001)) der synspunkt på avskrivningssatsar er nedfelt.

Fleirtalet i komiteen, alle utanom medlemene frå Høgre og Framstegspartiet, har elles ingen merknader og vil tilrå lovendinga slik den er utforma i proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Framskrittspartiet vil peke på at Ot.prp. nr. 50 (2000-2001) ikke inneholder noen begrunnelse for det forslag som fremmes. Det er i og for seg naturlig, fordi det ikke finnes noen argumenter for at landbruksnæringen rammes annerledes enn det øvrige næringsliv av de uforsvarlige innstramminger i avskrivningssatser som Arbeiderpartiet og sentrumspartiene har foretatt i statsbudsjettene for 2000 og 2001.

Disse medlemmer vil understreke at også næringsdrivende i landbruket har krav på forutsigbare rammebetingelser, og at endringene i avskrivningssatsene får like problematiske virkninger i denne næringen som i andre. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til at Høyre og Framskrittspartiet har gått imot de innstramminger som flertallet har foretatt i avskrivningsreglene, og at landbruket med Høyres og Framskrittspartiets politikk ville hatt gunstigere avskrivningsregler enn det som nå foreslås i Ot.prp. nr. 50 (2000-2001).

Disse medlemmer er imidlertid imot at en enkelt næring, uten noen form for begrunnelse, skal plukkes ut og gis særbehandling. Denne fremgangsmåten innebærer i realiteten at Regjeringen, med støtte av sentrumspartiene, nå gjør også avskrivningsreglene til et landbrukspolitisk virkemiddel. Disse medlemmer mener at dette ikke er ønskelig, og vil gå mot forslaget.

Disse medlemmer viser for øvrig til forslag i Dokument nr. 8:54 (2000-2001) om utredning og forslag om nye satser - for alle næringer.

Disse medlemmer er tilfreds med at flertallet ovenfor nå gir støtte til prinsippet om at satsene skal avspeile reelt økonomisk verdifall, men konstaterer dessverre at Arbeiderpartiet og sentrum har brutt dette prinsippet i budsjettene for 2000 og 2001.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at budsjettforliket mellom regjeringen Stoltenberg og sentrumspartiene høsten 2000 medførte reduksjon av saldoavskrivningssatsene generelt, også for landbruket.

Disse medlemmer vil påpeke at det knapt nok er argumentert for å endre avskrivningssatsene for landbruket i saldogruppe g til 4 pst. Disse medlemmer kan ikke se det annerledes enn at argumentene for å beholde 4 prosentssatsen for landbruket til forveksling er de samme som for å reversere hele budsjettforliket med hensyn til endring av saldoavskrivningssatsene, ikke bare for landbruket, men for alle.

Disse medlemmer ser ikke gode grunner for å særbehandle landbruket mht. avskrivningssatsen for

driftsmidler i saldogruppe g, og går følgelig imot Regjeringens forslag.

3. TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står framføre, og rår Odelstinget til å gjere slikt

vedtak til lov

om endring i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) (forhøyelse av avskrivningssats for landbruket)

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endring:

I

§ 14-43 annet ledd ny bokstav c skal lyde:

c. driftsmidler som omfattes av første ledd g og som eies av næringsdrivende i jordbruk og skogbruk som med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 § 31 skal eller kan levere årsoppgave for beregning av merverdiavgift, og for bortforpaktere som med hjemmel i forskrift 22. august 1973 nr. 3 kan registreres i merverdiavgiftsmantallet. Saldo for disse driftsmidler kan avskrives med inntil 4 prosent.

II

Endringen under I trer i kraft straks og gjelder med virkning fra og med inntektsåret 2000.

Oslo, i finanskomiteen, den 26. april 2001

Dag Terje Andersen
leiar

Lars Gunnar Lie
ordførar

Siv Jensen
sekretær